Instanța de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Centru), jud. Mihaela Scripliuc
Dosar nr. 2rc-129/24
2-21127921-02-2rc-10042024

D E C I Z I E

30 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Pulbere Ruxanda
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de ÎS „Radiocomunicații", reprezentată de avocatul Gheorghe Sorici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată de către ÎS „Radiocomunicații" împotriva SRL „Telesistem-TV" cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, prin care a fost respinsă cererea de asigurare a acțiunii,

C O N S T A T Ă :

La data de 25 august 2021, ÎS „Radiocomunicații" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Telesistem-TV" cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, ÎS „Radiocomunicații" a depus cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului pe bunurile SRL „Telesistem-TV", inclusiv și pe mijloacele financiare de pe conturile bancare ale acesteia, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Tatiana Vasilică, din 28 septembrie 2021, a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Radiocomunicații" și a fost respinsă ca nejustificată cererea cu privire la asigurare acțiunii.

Ulterior, la data de 17 octombrie 2023, ÎS „Radiocomunicații" a depus cerere de concretizare a pretențiilor.

Odată cu depunerea cererii de concretizare a pretențiilor, ÎS „Radiocomunicații" a solicitat și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile SRL „Telesistem-TV", inclusiv și pe mijloacele financiare de pe conturile bancare ale acesteia, în limita valorii acțiunii de 6 209 151,74 lei.

În susținerea cererii de asigurare a acțiunii a indicat că, consideră necesară aplicarea sechestrului pe bunurile pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane deoarece pârâta se eschivează de la plata datoriei, în pofida mai multor promisiuni făcute atât în timpul negocierilor bilaterale între conducătorii părților implicate, finalizat prin semnarea unui Acord și grafic de eșalonare a datoriilor, cât și în cadrul ședințelor de judecată vis-a-vis de consecințele neachitării acesteia în termenii stabiliți, respectiv, a nerespectării obligațiilor asumate prin contractele încheiate.

Menționează că, ultima plată efectuată de pârâtă în contul achitării este din 10 aprilie 2023. Prin urmare, din motivul neachitării și eschivării de la plata datoriei debitoriale, neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar duce la imposibilitatea executării hotărârii judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, s-a respins cererea depusă de către ÎS „Radiocomunicații" cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord, la data de 21 martie 2024, conform plicului anexat, ÎS „Radiocomunicații", reprezentat de avocatul Gheorghe Sorici a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024.

În motivarea recursului a indicat că, consideră încheierea neîntemeiată, nefondată și pasibil de a fi casată.

Opinează, că pârâtul eschivându-se de la executarea obligațiilor contractuale, va efectua toate acțiunile în scopul neplății și în viitor a sumelor obținute printr-o eventuală hotărâre judecătorească. Astfel, pârâtul va face imposibilă executarea unei hotărâri judecătorești prin care ar putea să fie admise pretențiile Reclamantului.

Susține că, manipularea neîngrădită cu bunurile sale și posibilitatea înstrăinării acestora, poate condiționa neexecutarea obligației de achitare a datoriei de către pârât. Ținând cont că suma prejudiciului este impunătoare, precum și acțiunile culpabile și lipsite de bună credință ale pârâtului, impun reclamanta să considere că datoria nu va fi rambursată.

Notează că întru realizarea scopului pentru care a fost instituită de legislator măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube a drepturilor reclamantului, consideră oportună și legală cerința cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii. Or, acțiunile de rea-credință a pârâților precum și valoarea acțiunii înaintate ar putea crea dificultăți în acest sens, existând o situație când actul judecătoresc va rămâne doar pronunțată, fără a avea o executare reală.

Reieșind din cele expuse, ÎS „Radiocomunicații" susține în continuare asupra necesității imperative de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii de către instanța de judecată în privința pârâtului SRL "Telesistem-TV" și anume asupra bunurilor mobile și imobile, mijloacelor bănești ale acestora în limita valorii acțiunii în mărime de 6 209 151, 74 lei, dat fiind că există *periculum in mora* (pericol de dispariție, înstrăinare, risipire a bunurilor sau proastă administrare), or, refuzul precum și eschivarea pârâtului de a executa benevol obligațiile pecuniare, poate atrage după sine dificultăți judecătorești sau poate face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, din care motiv, în privința pârâtului este necesară aplicarea măsurilor de asigurare.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 februarie 2024 privind respingerea ca neîntemeiată a cererii privind asigurarea acțiunii și unei noi decizii privind admiterea cererii privind asigurarea acțiunii.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 181 alin.(2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

Din materialele cauzei se atestă că încheierea contestată a fost recepționată de recurent la data de 06 martie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar. Prin urmare recursul declarat la data de 21 martie 2024, conform plicului anexat, este depusă în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei

certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Analizând încheierea recurată, deopotrivă cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar consideră recursul declarat unul întemeiat, iar încheierea primei instanţe, prin care s-a respins cererea de aplicare a măsurii de asigurare, ca fiind una neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural şi cu aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În fundamentarea concluziei sale, instanța de judecată invocă următoarele .

Conform art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar notează că asigurarea acţiunii înseamnă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătorești în cazul admiterii cerințelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanțiile principale ale apărării drepturilor cetățenilor şi persoanelor juridice.

În corespundere cu art. 175 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului;

b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligații faţă de el;

d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

(2) Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

Instanța de recurs observă că, asigurarea acţiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite, temporare dispuse de către judecător sau instanţa de judecată la solicitarea părţii interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătoreşti definitive. Asigurarea acţiunii trebuie să contribuie real la executarea ulterioară a hotărârii judecătoreşti adoptate şi astfel constituie un mijloc eficient de protecţie a drepturilor subiective ale participanţilor la proces. Necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri. Prin urmare, la soluţionarea chestiunii cu privire la aplicarea măsurii de asigurare, instanţa ia în consideraţie toţi factorii şi interesele relevante şi va dispune aplicarea

acesteia numai dacă va constata că, în cazul neaplicării, ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Prin urmare, Colegiul judiciar conchide că, indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ţine de substanţa obiectului acţiunii, instanţa urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare. Sarcina probațiunii întru aplicarea asigurării este în seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia. Aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii, este la latitudinea judecătorului sau instanței de judecată.

Totodată, la acest capitol, instanța de recurs subliniază faptul că obligația de a prezenta probe incumbă părții doar atunci când se pune problema dovedirii unor fapte (*lato sensu*) consumate, nefiind posibilă din motive obiective prezentarea probelor în vederea dovedirii unui fapt viitor, eventual.

La caz, obiectul litigiului îl constituie încasarea datoriei ce rezultă din neonorarea obligațiunilor asumate conform contractelor nr. 29 din 24.12.2020 și nr. 63 din 31.12.2019 cu privire la furnizarea serviciilor de comunicații electronice în sistemul digital terestru de televiziune.

Completul judiciar relevă, că reclamantul/recurent ÎS „Radiocomunicații" a argumentat necesitatea aplicării măsurii de asigurare a acțiunii făcând trimitere la imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești și anume că, pârâtul ar putea diminua patrimoniul său, argumente pe care, reieșind din obiectul acțiunii, de natura obligației, care este una pecuniară, instanța de recurs le apreciază ca fiind întemeiate, întrucât înstrăinarea de către pârât a bunurilor ce-i aparțin va face imposibilă executarea eventualei hotărâri judecătorești. În egală măsură, recurentul a făcut trimitere și la comportamentul pârâtului/intimat SRL "Telesistem-TV" care, necătând la faptul că recunoaște datoria, se eschivează de la achitarea acesteia.

Din aceste raționamente, instanța de recurs consideră că riscul invocat de către recurent este actual cauzei. Și aceasta pentru că, în contextul esenței litigiului, pentru a exclude orice comportament de rea-credință din partea pârâtului și a evita imposibilitatea executării eventualei hotărârii judecătorești, aplicarea măsurii de asigurare este indispensabilă.

În această ordine de idei, în opinia Colegiului, prima instanță neargumentat și fără justificare legală a respins integral cererea privind asigurarea acțiunii și nu a ținut cont de faptul că, în speță, având în vedere natura litigiului, lipsa măsurii asiguratorii poate crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii, și aceasta pentru că, recurentul-reclamant a motivat suficient de argumentat și convingător necesitatea aplicării măsurilor de asigurare.

Totodată, este de menționat că, măsura de asigurare are un caracter provizoriu, impunând anumite limitări pârâtului în exercitarea drepturilor sale, fiind reglementată în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, pagube care pot fi provocate de imposibilitatea punerii în executare a eventuale, hotărâri judecătoreşti de admitere a cererii.

Or, în intervalul dintre promovarea acţiunii şi executarea hotărârii pot surveni unele împrejurări care să determine dispariţia sau distrugerea bunului dobândit prin hotărâre ori diminuarea activului patrimonial al debitorului. Aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, constituie o modalitate efectivă de conservare a situaţiei existente între părţile în litigiu până la pronunţarea actului judecătoresc definitiv.

Prin urmare, temeinicia aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii rezidă în scopul preîntâmpinării survenirii imposibilității executării hotărârii judecătorești, situație ce ar fi în

contradicție cu dispozițiile art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, în cauza Prodan c. Moldovei (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal. În acest fel el cuprinde „dreptul la o instanţă”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile, constituie un aspect. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti.

În acest context Colegiul reține, inclusiv că, potrivit jurisprudenței CtEDO, dreptul la justiție garantat de art. 6 paragraf 1 protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărârilor judecătorești (*cauza Burdov vs Rusia, din 07.05.2002, Ruianu contra României din 17.06.2003*).

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, prin eventuale acțiuni de diminuare a patrimoniului, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, iar încheierea instanței de fond de respingere a cererii de aplicare a măsurii asiguratorii drept neîntemeiată.

Colegiul constată că, instanţa de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii nu a analizat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, or, neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti în cazul în care nu a preîntâmpinat interesele reclamantei în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate, iar ca urmare a pronunţat o soluţie greşită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii.

În concluzie, Colegiul reține că cererea de asigurare a acțiunii corespunde exigențelor de raționalitate și urmează a fi admisă.

Prin prisma acestor raționamente și ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar soluția dată de instanța de fond în speță, privind refuzul de a aplica măsuri de asigurare a acțiunii este una incorectă, fiind contrară stării de fapt real existente și cadrului legal pertinent, aplicabil, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea primei instanțe, prin care a fost respinsă cerința privind aplicarea măsurilor de asigurare și, în speță, a da o nouă soluție, de admitere a cererii și a aplica măsurile de asigurare a acțiunii pe bunurile mobile, imobile și pe mijloacele financiare din conturile bancare ce aparțin pârâtului în limita valorii acțiunii .

În conformitate cu art. 424 alin. (1), art. 426 alin. (3), art. 427 lit. c), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de ÎS „Radiocomunicații”, reprezentată de avocatul Gheorghe Sorici.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 februarie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată de către ÎS „Radiocomunicații” împotriva SRL „Telesistem-TV” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, și soluționând prin decizie problema respectivă în fond, adoptînd o încheiere nouă, prin care:

Se admite cererea formulată de ÎS „Radiocomunicații”, privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestrul pe bunurile mobile, imobile și mijloacele financiare din conturile bancare, ce aparțin SRL ”Telesistem-TV”, în limita valorii acțiunii, în sumă de 6 209 151,74 lei (șase milioane două sute nouă mii una sută cincizeci și unu lei 74 bani).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina

Judecătorii Pulbere Ruxanda

Cojocaru Olga